

SEKTÖR

Amgen Türkiye, Diyal-TR Çalışması'nı tamamladı¹

Amgen Türkiye, kronik hemodiyaliz hastalarının dahil edildiği, geniş kapsamlı gözlemsel bir çalışma olan Diyal-TR Çalışması'nı tamamladı.¹

Ileri evre böbrek hastalığı nedeni ile kronik hemodiyaliz tedavisi gören hasta sayısı, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de artış göstermektedir.¹ Diyabet ve hipertansiyon oranlarındaki artış ve nüfusun yaşlanması gibi faktörlerin, ileri evre böbrek hastası sayısını artırmaya devam edeceği öngörülmektedir. 1 2019 verilerine göre ülkemizdeki 84.000 hasta, böbreklerin kanı süzme işlevindeki bozulmanın telafisi için uygulanan "renal replasman tedavisi"ni almaktadır.²

Türkiye'de kronik hemodiyaliz tedavisi gören hastaların demografik ve klinik özelliklerinin incelenmesi amacıyla, Demiroğlu Bilim Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden Prof. Dr. Tefik Ecder, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden Prof. Dr. Kenan Ateş, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden Prof. Dr. Mustafa Arıcı, Atılım Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden Prof. Dr. Siren Sezer, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden Prof. Dr. Turgay Arınoy, Biruni Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'ndan Dr. Öğretim Üyesi Hakan Kaptanoğulları ve Amgen Kıdemli Medikal Müdürü Dr. Pınar Kızılırmak'ın yer aldığı Diyal-TR Çalışması yapılmıştır. 1 Çalışmaya Ocak 2017-Şubat 2018 tarihleri arasında ülkenin 7 bölgesinde 93 merkezde hemodiyaliz tedavisi görmekte olan toplam 2.461 hasta dahil edilmiştir. 1 2 yıl süren çalışmada 3 ay ara ile yapılan vizitlerdeki klinik özellikler incelenerek analizler yapılmıştır.³

Diyal-TR Çalışması neden önemlidir?
İleri evre böbrek hastalığına ait

bilgilerin kaydedildiği veri tabanlarında yapılacak analizler, mevcut durum hakkında tespitler yapılmasını sağlayarak hastaların tedaviden daha fazla yarar görmelerine katkıda bulunabilir.¹

Bu nedenle, Diyal-TR ve benzeri çok merkezin dahil olduğu ve uzun süre izlem imkânı veren gözlemsel çalışmalar, hastalığın seyri ve tedavi şeklini belirlemede oldukça önemlidir.^{1,4}

Diyal-TR Çalışması'na dahil edilen hastaların klinik ve demografik özellikleri nelerdir?

Türkiye'nin tüm coğrafi bölgelerinden hastaların dahil edildiği çalışmada en fazla kayıt Marmara Bölgesi'ne aitken; en az katılım da Doğu Anadolu Bölgesi'ndedir.¹

Hastaların ortalama yaşı 56'dır ve bu hastaların %65,5'ini erkekler oluşturmaktadır. Hastaların %63'ü geçmişte sigara kullanmış, %19'u da hala sigara kullanmaktadır. Hastaların %75'inde ek bir hastalık mevcuttur ve bunların arasında %56 oranı ile hipertansiyon, %29 oranı ile diyabet baskındır. Ayrıca bu hastalıklar, en sık gözlenen ileri evre böbrek hastalığı nedeni olarak da belirlenmiştir.¹

Diyal-TR Çalışması'nın birinci yıl sonuçları nelerdir?

Her yirmi diyaliz hastasından birinde kalp-damar sistemine ilişkin olay meydana gelmiştir.³

• Ayrıca diyaliz hastalarında kalp-damar sistemine ilişkin olarak ortaya çıkan sorunları;

o artan yaş
o anemi (kansızlık)
o düşük vücut kitle indeksi (olması gerekenden daha zayıf olma) faktörleri ile ilişkili olduğu, cinsiyetin ise anlamlı farklılık yaratmadığı görülmüştür.³

Çalışmaya katılan hastaların özellikleri ve ara analiz sonuçları bilimsel yayınlar ve kongre sunumları aracılığıyla bilimsel kamuoyu ile paylaşılmıştır.^{1,3}

İki senelik takip sonuçlarından elde edilen verilerle final raporu hazırlanmıştır ve makale yazımı için çalışmalar başlatılmıştır.

Referanslar:

1. Kızılırmak P., et al. Türkiye Klinikleri J Intern Med. 2020;5(1):1-7. 2. National Nephrology, Dialysis and Transplantation Registry Report of Turkey 2019. (http://www.nefroloji.org.tr/folders/file/registry_2019.pdf Son erişim: 26.11.2020).
3. Kızılırmak P., et al. Türkiye Klinikleri J Intern Med. 2020;5(3):105-11. 4. Brunton S. Clin Diabetes. 2019 Jul; 37(3): 201-201.

